МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство просвещения Республики Башкортостан

Администрация городского округа город
Нефтекамск Республики Башкортостан

Муниципальное общеобразовательное автономное учреждение
средняя общеобразовательная школа №11
городского округа город Нефтекамск Республики Башкортостан

РАССМОТРЕНО на заседании ШМО руководитель ШМО учителей родных языков и литературы, государственного (башкирского) языка Республики Башкортастан _____ /Л.Ф. Ямалова/ Протокол №1 от 27.08. 2026г.	СОГЛАСОВАНО Заместитель директора по учебной работе МОАУ СОШ №11 _____ /Р.Р. Ямалтдинова/ Протокол МС №1 от 27.08.2026г.	УТВЕРЖДАЮ Директор МОАУ СОШ №11 _____ /И.Г. Аллаяров/ Приказ № 590 от 28.08. 2026г. МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ АВТОНОМНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА №. 11 ГОРОДСКОГО ОКРУГА ГОРОД НЕФТЕКАМСК РЕСПУБЛИКИ БАШКОРТОСТАН C=RU, S=Республика Башкортостан, STREET="ул. Социалистическая, д. 62 ""Б""", L=г. Нефтекамск, T=Директор, O=МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ АВТОНОМНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА №. 11 ГОРОДСКОГО ОКРУГА ГОРОД НЕФТЕКАМСК РЕСПУБЛИКИ БАШКОРТОСТАН, ОГРН=1030203260581, СНИЛС=12349054239, ИНН ЮЛ=0264012626, ИНН=021702149278, E=nur.aigul78@mail.ru, G=Илдар Габидович, SN=Аллаяров, CN=МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ АВТОНОМНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА №. 11 ГОРОДСКОГО ОКРУГА ГОРОД НЕФТЕКАМСК РЕСПУБЛИКИ БАШКОРТОСТАН

КОНТРОЛЬНО-ОЦЕНОЧНЫЕ СРЕДСТВА

по учебному предмету

«Родная (башкирская) литература (литература на языке народа Российской Федерации)

для обучающихся 6 - 9 классов

г.Нефтекамск, 2026

Пояснительная записка

- Федерального закона от 29.12.2012 № 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации» (с изменениями и дополнениями);
- Закона Республики Башкортостан «Об образовании в Республике Башкортостан» от 01.07.2013 № 696-з (с изменениями)
- Закона Республики Башкортостан «О языках народов Республики Башкортостан» от 15.02.1999 № 216-з (с изменениями);
- Приказа Министерства просвещения Российской Федерации от 18.05.2023г.
- Учебный план основного общего образования МОАУ СОШ №11 (приказ №489 от 27.07.2026года)

-Положение о формах, периодичностии порядке контроля промежуточной аттестации обучающихся Муниципального общеобразовательного автономного учреждения средняя общеобразовательная школа №11 городсого округа город Нефтекамск республики Башкортостан.

- Указа Главы Республики Башкортостан от 30.12.2020 № УГ-395 «Об утверждении концепции преподавания государственных языков Республики Башкортостан и родных языков народов Республики Башкортостан на 2021-2030 годы»;
- Решения заседания коллегии Министерства образования и науки Республики Башкортостан «Об организации изучения предметной области («Родная литература (литература на языке народа Российской Федерации)» при реализации федеральных образовательных программ и обновлённых ФГОС общего образования от 19.06.2026;

Раздел 1. Спецификация контрольно-измерительных материалов для проведения контрольной работы (работа с текстом) и итогового теста

№	Раздел	Примерное содержание
1.	Назначение КИМ	Оценка уровня усвоения обучающимися предметного содержания по классам.
2.	Источник КИМ	1. Хажин В.И., Аккужина Ф.А.. Методическое руководство к учебнику “Башкирский язык и литература”. – Уфа: Китап, 2017; 2. https://www.zavuch.ru. 3. https://infourok.ru/
3.	Характеристика структуры и содержания КИМ	Задания составлены в виде теста Тесты составлены на материале следующих блоков содержания: «Осень»,«Зима»,«Весна»,«Лето»;«Учение–родник знаний», «Прожитая жизнь – память», «Северные Амуры», «Развилистый Уралтау», «Башкирские народные обычаи», «Уходили башкиры на войну», «Народные поэты и писатели», «Завещание предков», «В дружбе…». Задания на знания истории, географии, природы родного Башкортостана, на умения составлять правильные предложения, использование грамматических правил; проверка богатства словарного запаса, умения использовать словари и другие методические пособия с правилами, грамматикой башкирского языка. Задания составлены в виде теста. Всего 15 тестовых заданий. Они направлены на проверку сформированности функциональной (читательской) грамотности. При разработке тестовых заданий использовались следующие формы заданий: задания с выбором одного из 3 ответов.
4.	Продолжительность контрольной работы	На выполнение работы отводится 40 минут
5.	Дополнительные материалы и оборудование	-
6.	Система оценивания	**Система оценивания итогового теста.** Каждое правильно выполненное задание оценивается 1 баллом, включая задания на проверку сформированности функциональной (читательской) грамотности. Максимальный суммарный балл за всю работу-15 б. Задание считается выполненным верно, если обучающийся записал номер правильного ответа. Задание считается невыполненным в следующих случаях: • записан номер неправильного ответа; • записаны номера двух и более ответов, даже если среди них указан и номер правильного ответа; • номер ответа не записан. Если учащийся получает за выполнение всей работы 6 и более баллов, то он достиг базового уровня по государственному (башкирскому) языку Республики Башкортостан. На основе баллов, выставленных за выполнение всех заданий работы, подсчитывается общий балл, который переводится в отметку по 5-бальной шкале. 85-100% - «5» (13 - 15б) 70-84% - «4» (11 - 12б)

		50- 69% -«3» (8 - 10б) меньше 50% -«2» (0 - 7б) **Критерии оценивания для детей с ограниченными возможностями здоровья (ОВЗ).** 75-100% - «5» (11 - 13б) 60-74% - «4» (9 - 10б) 40- 59% -«3» (6 - 8б) меньше 40% -«2» (0 - 5б)

6 класс

1. Рәсәйҙең баш ҡалаһы?
   а) Өфө
   б) Мәскәү
   в) Туймазы
2. Башҡортостан Республикаһының башлығы кем?
   а) Радий Хәбиров
   б) Мортаза Рәхимов
   в) Владимир Путин

3. Башҡортостанда нисә район?
   а) 21
   б) 60
   в) 54
4. Башҡортостандың төп халҡы.
   а) русстар
   б) украиндар
   в) башҡорттар
5. Башҡорт халҡының милли батыры, сәсән, шағир.
   а) Миңлеғәли Шайморатов
   б) Салауат Юлаев
   в) Муса Гәрәев
6. Р.Ғариповтың шиғырында ниндәй һүҙ төшөп ҡалған? Какое слово пропущено в стихотворении Р.Гарипова?

Киң Уралдыңиркен күкрәгендә
Азат шоңҡар ғорур осҡанын
Ҡарайым мин сикһеҙ ғорурланып,
Дан һиңә, дан ,... !

а) Башҡортостаным
б) Рәсәйем
в) Өфөм

7. Башҡорт халҡының милли ҡоралы.
а) Ҡурай
б) Скрипка
в) Думбыра
8. Башҡортостандың иң ҙур күле.

а) Аҡкүл
б) Асылыкүл
в) Ағиҙел

9. Башҡортостандың иң оҙон йылғаһы?
а) Инйәр
б) Нил
в) Ағиҙел

10.Бабич ҡайҙа тыуған? Где родился Ш.Бабич?
а) Дүртөйлө районында
б) Мәскәүҙә
в) Краснокама районында

11. Шиғырҙың исемен һәм авторын әйтегеҙ.

Мәңге йәшә, эй, һөйөклө башҡорт теле,
Атам теле, әсәм теле-минең телем

а) Ш.Бабич "*Башҡорт халҡына көйлө хитап"*
б) Р. Бикбаев "*Уралыма"*
в) З.Биишева"*Башҡорт теле"*

12. Мәжит Ғафури ҡасан һәм ҡайҙа тыуған?
а) 1969 йылда Өфөлә.
б) 1880 йылда Ғафури районында.
в) 1932 йылда Салауат районында

13. Кем Башҡортостандың халыҡ шағиры:
а) Мифтахетдин Аҡмулла
б) Салауат Юлаев
в) Рәми Ғарипов

14. Зәйнәб Биишева нисәнсе йылда тыуған? Зайнаб Биишева в каком году родилась?
а) 1991
б) 1945
в) 1908

15. "*Минең ғаиләм"* темаһына яҙылған тексҡа ниндәй һөйләм тура килмәй. Какое предложение в тексте не соответствует теме "*Моя семья"*.

Беҙҙең ғаиләлә биш кеше. Атайым врач булып эшләй. Ул ҡала бик матур. Ул үҙ эшен ярата. Әсәйем балалар баҡсаһында тәрбиәсе булып эшләй. Апайым менән ағайым унынсы класта уҡыйҙар.

7класс

1.Башҡорт халыҡ әкиәттәре нисә төркөмгә бүленә? На сколько групп делятся башкирские народные сказки?
а) 2
б) 4
в) 3

1. «Йәтим төлкө» әкиәте ниндәй төркөмгә ҡарай? Сказка «Йәтим төлкө» к какому виду относится?
а) Хайуандар тураһында
б) Тылсымлы әкиәттәр
в) Тормош-көнкүреш тураһында

3.Нимә ул – гипербола?
а)артырып һөйләү
б)кесерәйтеп күрһәтеү

в)сағыштырыу

4.Нимә ул – риүәйәт?

а)халыҡ хикәйәһе

б)роман

в)повесть

5. “Сыңрау торна” әҫәре ниндәй жанрға ҡарай?

а)повесть

б)халыҡ хикәйәһе

в)пьеса

6. “Йөрәктау” әҫәре йөкмәткеһе буйынса ниндәй төркөмгә инә?

а)топонимик хикәйәләр

б)тормош-көнкүреш хикәйәләре

в)ауыл тарихтарына бәйле хикәйәләр

7. «Любизар» йыры ниндәй ваҡиғаға бағышланған? К какому событию посвящена песня «Любизар»?

а) 1812 йылдың Ватан һуғышы

б) 1773-1775 йылдарҙаға Пугачев яуы

в) 1941-1945 йылдарҙың Ватан һуғышы

8.“Урал” йыры ниндәй төркөмгә ҡарай?

а)тарихи

б)тормош-көнкүреш

в)тысымлы

9.Ф.Рәхимғолованың шиғырында ниндәй һүҙ төшөп ҡалған? Какое слово пропущено в стихотворении Ф.Рахимгуловой?

..... *биҙәгән еркәйемде*

Мең биҙәккә:

Әллә япраҡ оса, әллә

Елбәҙәктәр!?

а)Ҡыш

б)Яҙ

в)Көҙ

10.«Ҡайын япрағы тураһында» шиғырын кем яҙған? Кто написал стихотворение «Ҡайын япрағы тураһында» ?

а) Р.Бикбаев

б) М.Кәрим

в) Р.Ғарипов

11. «Яҙ килде, яҙ!» шиғырының авторы кем? Кто автор стихотворения « Яҙ килде, яҙ!»?

а) Р.Ниғмәти

б) М.Кәрим

в) С.Әлибай

12. «Атай икмәге» китабының авторы кем? Кто автор книги “Атай икмәге” ?

а) Һәҙиә Дәүләтшина

б) Фәрзәнә Аҡбулатова

в) Жәлил Кейекбаев

13. Рәми Ғарипов ҡайҙа тыуған?

a. Салауат районы

б. Краснокама районы
в. Шишмә районы

14. Башҡорт милли кейемдәре ситек, бесем ҡата-... . Элемент башкирской националной одежды ситек, бесем ҡата- это...

а) Бүре тиреһенән тегелгән тун
б) Тиренән тегелгән баш кейеме
в) Күндән тегелгән аяҡ кейемдәре

15. Кемгә беренсе булып Башҡортостандың халыҡ шағиры исеме бирелгән? Кому первым присуждено звание народного поэта Башкортостана?

а) З.Биишева.
б) М.Кәрим
в) М.Ғафури

8класс

1. Мәҡәлде яҙып бөтөрөгөҙ.

*.... – алтын бишек***.**

а) Тыуған илем
б) Мәктәптең
в) Ҡалам

2. “Әсә һәм бала” әҫәренең авторы кем?

а) Т.Ғиниәтуллин
б) М.Кәрим
в) Н.Ғәйетбаев

3. “Әсә һәм бала” әҫәрендә төп геройҙың исеме нисек?

а) Сафия апай
б) Әлиә әбей
в) Ғәзиз ағай

4.“Үлмәҫбай” поэмаһының беренсе бүлеге нисек атала?

а) Һуңғы һунар
б) Тәүге һунар
в) Икенсе һунар

5. “Һуңғы солоҡ” әҫәренең авторы кем?

а) Я. Хамматов.
б) Ғ.Хөсәйенов.
в) Н. Мусин.

6.Тәбиғәт тураһында әҫәрҙәрҙе кем ижад иткән?

а) Н.Мусин
б) Ғ.Сәләм
в) Ғ.Ибраһимов

7. О. Перовскийҙың “Мишка” хикәйәһендә ниндәй хайуан тураһында һүҙ бара?

а) Айыу
б) Марал
в) Бүре

8. Булат Рафиҡовтың “Бүреләр” әҫәрендәге эттең ҡушаматы нисек?

а) Һарығолаҡ
б) Ҡарағолаҡ
в) Аҡтырнаҡ

9. Кем ул - Зәйнәб Биишева?
а) Рәссам
б) Йырсы
в) Яҙыусы
10. “Ер” поэмаһын кем ижад иткән?
а) Б.Бикбай
б) Н.Мусин.
в) М.Кәрим.
11. Какие санатории есть в Башкортостане? Башҡортостанда ниндәй шифаханалар бар.
а) Чехов, Яҡтыкүл, Стәрле
б) Янғантау, Красноусол, Шафран
в) Йоматау, Янғантау, Нефтекама
12. С. Әлибай яҙған шиғырҙың исемен билдәләгеҙ.
Ерҙә, күктә, диңгеҙҙәрҙә —
Был донъяла юлдар тулы,
Тик барынан яҡыныраҡ,
Ҡәҙерлерәк мәктәп юлы.
а) Дуҫтарым
б) Мәктәп юлы
в) Сер
13. Яныбай Хамматовтың ниндәй әҫәренә фильм төшөрөлгән?
а) “Төньяҡ амурҙары”
б) “Бөртөкләп йыйыла алтын”
в) “Салауат”
14. Рамазан Өмөтбаевтың “Башҡорттар китте һуғышҡа” исемле өҙөҡ ниндәй әҫәрҙән алынған?
а) “Генерал Күсимов”
б) “Салауат”
в) “Кинйә”
15. Баязит Бикбай ҡайһы йылдарҙа йәшәгән?
а) 1918 - 1978
б) 1945 - 1990
в) 1909 - 1968

9класс

1. «Тел» шиғырын кем яҙған? Кто написал стихотворение «Язык» ?
а) М.Кәрим
б) З.Биишева
в) Р.Ғарипов
2. Башҡорт халҡының милли байрамдары: Башкирские народные обрядовые праздники:
а)Ҡарға бутҡаһы, Кәкүк сәйе, Нардуған
б) Масленица, Кәкүк сәйе, Петров день
в) Нардуған, Пасха, Покров
3. Д.Бүләковтың бүре балаһы тураһындағы хикәйәһе нисек атала?
а)Һарыбай
б)Мишка
в) Барбос

4. Кому принадлежит это высказывание? Кемдең һүҙҙәре...
Тел – тере шишмә – үлмәгән,
Бөгөнгә еткән!
а) Р. Ғарипов
б) Б. Бикбай
в) З. Биишева
5. «Айыу мажалары» әҫәренең авторын билдәләгеҙ.
а) М.Кәрим
б) Ҡ.Аралбай
в) Д.Бүләков
6. “Россияға йыр” шиғырының авторы кем?
а) Х. Ғиләжев
б) Н. Нәжми
в) Б. Бикбай
7. Абдуллиндың “Үҙ яғыма ҡайтһам...” шиғырына ниндәй композитор көй яҙған?
а) З. Исмәғилов
б) Р. Хәсәнов
в) Р. Ғәзизов
8. Был өҙөк ҡайһы шиғырҙан?
Заманалар булған элгәре,
Булған илдең батыр улдары.
а) С. Юлаев. “Яу”
б) Р. Ғарипов. “Тел”
в) И. Кинйәбулатов. “Һеҙҙең йәшәү менән”.
9.М. Кәрим ҡайһы йылдарҙа йәшәгән?
а)1919 – 2004;
б) 1921—1976;
в)1919 – 2005
10. Найдите ошибку. Хатаны табығыҙ
а) Мостай Кәрим Шишмә районында тыуған.
б) Мәжит Ғафури Ғафури районында тыуған.
в) Салауат Юлаев Краснокама районында тыуған.
11. Күренекле «Урал батыр» әҫәре жанры буйынса ниндәй төргә ҡарай?
а) әкиәт
б) эпос
в) риүәйәт
12.Кем ул Йомабай Иҫәнбаев?
а) бейеүсе
б) ҡурайсы
в) йырсы
13. “Алдар менән Тәфтиләү”әҫәренең авторы кем?
а) Ғ. Хисамов
б) Б. Рафиҡов
в) Т. Ғиниәтуллин
14.Эпик жанрҙар араһында иң күләмлеһе
а) повесть
б) роман
в) әкиәт
15. Хеҙмәт темаһына бирелгән мәҡәлде билдәләгеҙ? Найдите пословицу, которая относится к

теме “труд”

а) Батыр бер үлә, ҡурҡаҡ ҡырҡ үлә.

б) Үҙ илең – алтын бишек.

в) Егәрленең ҡулы ете.

Раздел 3. Ключи для проверки

6класс

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
б	а	в	в	б	а	а	б	в	а	в	б	в	в	в

7класс

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
б	а	в	в	б	а	а	б	в	а	в	б	в	в	в

8класс

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
а	в	в	б	б	в	б	б	а	а	б	а	б	а	в

9класс

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
а	а	а	б	в	а	б	а	в	а	б	б	б	а	в